

สภาพและปัญหาการสอนพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร

นางสาวอารีรัตน์ วัฒนรุ่งเรือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-581-885-2

ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019537

147132144

STATE AND PROBLEMS IN TEACHING PHYSICAL EDUCATION
AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN THE
CURRICULUM DEVELOPMENT PILOT SCHOOLS

MISS AREERAT VATTANARUNGREUNG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education
department of Physical Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-581-885-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการสอนพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร
โดย นางสาวอารีรัตน์ วัฒนรุ่งเรือง
ภาควิชา พลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์

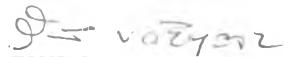

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

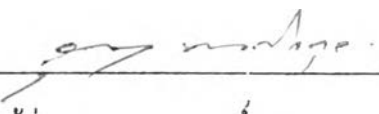

_____ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

_____ ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คิปปัตย์ สุวรรณชาติ)

_____ อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

_____ กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ชัชชัย โกมารทัต)

_____ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุเนต นวกิจกุล)

อารีรัตน์ วัฒนรุ่งเรือง : "สภาพและปัญหาการสอนพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร" (STATE AND PROBLEMS IN
TEACHING PHYSICAL EDUCATION AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION
LEVEL IN THE CURRICULUM DEVELOPMENT PILOT SCHOOLS) อ.ที่ปรึกษา :
รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ชวัณญ์จัน, 121 หน้า. ISBN 974-581-885-2

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการสอนพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
ครูพลศึกษา จำนวน 486 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 448 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.50 นำข้อมูล
ที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยคิดเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาพลศึกษา
ในส่วนวิชาบังคับแก่นตามหลักสูตร เปิดสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับเลือก วิชาเลือกเสรีเปิดสอน
เป็นส่วนน้อย กิจกรรมพลศึกษาที่เปิดสอนพิจารณาตามความพร้อมของโรงเรียน ทางด้านอุปกรณ์
สถานที่ จำนวนนักเรียนมีมากเกินไป ครูพลศึกษามีการเตรียมการสอนและวางแผนการสอน และม
ีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรฉบับปรับปรุง ด้านพลศึกษาในระดับปานกลางมีการนิเทศทางพลศึกษา
ในโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่มีโรงฝึกพลศึกษาแต่ไม่เพียงพอต่อการเรียนพลศึกษา สถานที่เรียนมี
เพียงพอบางกิจกรรม การประเมินผลการเรียนวิชาพลศึกษาใช้เกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียน

สำหรับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่
ประสบมากได้แก่ การเปิดสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรีนั้น จำนวนครูมีน้อยไม่เพียงพอ
งานรับผิดชอบของครูพลศึกษามีมาก ขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่มีสนามกีฬาในร่ม อุปกรณ์ทาง
พลศึกษาไม่เพียงพอ และเวลาที่ใช้ในการประเมินผลไม่เพียงพอ

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา พลศึกษา
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C341641 : MAJOR PHYSICAL EDUCATION
KEY WORD: STATE AND PROBLEMS/THE CURRICULUM DEVELOPMENT PILOT SCHOOLS

AREERAT VATTANARUNGREUNG : STATE AND PROBLEMS IN TEACHING PHYSICAL
EDUCATION AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN THE CURRICULUM
DEVELOPMENT PILOT SCHOOLS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. RAJANEE
QUANBOONCHAN, Ph.D. 121 PP. ISBN 974-581-885-2

The purpose of this research was to investigate the state and problems
in teaching physical education at the lower secondary education level in the
curriculum development pilot schools.

The constructed questionnaires were sent to 486 physical education
teachers in the curriculum development pilot schools. The 448 questionnaires
accounted for 90.50% were returned. Then the obtained data were statistically
analyzed by means of percentages, means and standard deviations.

It was found that: Most in the curriculum development pilot schools
opened to teach core and compulsory-elective courses due to the curriculum,
but free-elective courses were opened very little. The physical activities
that were opened consider from readiness of equipment and place The number
of students in physical education class were too many The preparation of
teaching and planning, knowledge and understanding in development physical
education curriculum were moderate. There was supervision in physical
education. The most of the schools had gymnasium but insufficient for physical
education activities. There was sufficient teaching space for some activities.
They used criterion school group for evaluation physical education.

However, there had problems in teaching physical education in the
following aspects: the insufficient of physical education teachers to teach
free-elective physical education courses. There was too much responsibility of
physical education teachers, lack of dressing rooms indoor stadium, equipment
in physical education and insufficient of time to evaluate physical education
course

ภาควิชา.....พลศึกษา
สาขาวิชา.....พลศึกษา
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนี ขวัญบุญจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านเป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ทุกๆท่านในภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้การอบรมสั่งสอนให้การศึกษาแก่ผู้วิจัยและขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอย่างสูงที่ได้มอบทุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์จิรพรรณ รัตนวิระประดิษฐ์ อาจารย์ขนิษฐา จันทวโร อาจารย์จิราภรณ์-อาจารย์จินตนา อินทร์พรหม อาจารย์ยุภา ทรัพย์อุไรรัตน์ อาจารย์พรทิพย์ ภิญโญ อาจารย์กรกนก ชูประสม ตลอดจนพี่ๆและเพื่อนๆทุกคนที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ คุณพ่อนาวาอากาศตรีโอภาส วัฒนรุ่งเรืองที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยตลอดมา คุณค่าหรือประโยชน์ใดๆที่มีในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาและระลึกถึง แม่ คุณแม่ทองคำ วัฒนรุ่งเรือง

อารีรัตน์ วัฒนรุ่งเรือง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตในการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	17
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	17
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	19
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
เอกสารอ้างอิง.....	83
ภาคผนวก.....	88
ประวัติผู้วิจัย.....	121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลครูพลศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์สอน จำนวนชั่วโมงสอน ระดับชั้นที่สอน และกีฬาที่เคยรับการอบรม.....	22
2. จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับการเปิดสอนวิชาบังคับเลือก วิชาเลือกเสรี และวิธีการเลือกวิชาที่เปิดสอน.....	25
3. จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่สอนในแต่ละคาบ การแต่งกายของนักเรียนในการเรียนวิชาพลศึกษา การแต่งกายของครูพลศึกษา และลักษณะการจัดชั้นเรียน.....	27
4. จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับการทำแผนการสอนและ โครงการสอนระยะยาว การเตรียมการสอนวิชาพลศึกษาของ ครูพลศึกษา การเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ด้านพลศึกษา.....	29

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.	จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับการใช้คู่มือการสอน การนิเทศการสอนวิชาผลศึกษาในโรงเรียน โสตทัศนูปกรณ์ที่นำมาช่วยสอน และการแก้ปัญหา ในการสอนผลศึกษาของครูผลศึกษา..... 31
6.	จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับโรงฝึกผลศึกษา สถานที่เรียนวิชาผลศึกษา พื้นที่ของสนามที่ใช้เรียน วิชาผลศึกษา..... 33
7.	จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับอุปกรณ์ทางผลศึกษา งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมผลศึกษา..... 34
8.	จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับผู้กำหนดเกณฑ์ การวัดและประเมินผล อัตราส่วนคะแนนระหว่างภาค เวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาผลศึกษา เกณฑ์ในการประเมินผลตลอดภาคการศึกษา..... 36
9.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาด้านการสอน ที่ไม่สามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร..... 38

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10.	
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของวิชาบังคับแกน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (พ.101, พ.102).....	40
11.	
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของวิชาบังคับแกน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (พ.203, พ.204).....	41
12.	
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของวิชาบังคับแกน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (พ.305, พ.306).....	42
13.	
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ของวิชาบังคับเลือก.....	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ของวิชาเลือกเสรี.....	44
15.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาด้านการสอนวิชาพลศึกษา.....	45
16.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาด้านอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก.....	47
17.	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา.....	49
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการสอนพลศึกษาในแต่ละด้านโดยส่วนรวม.....	51